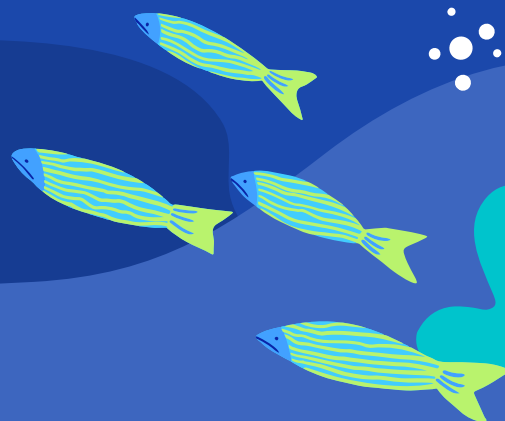
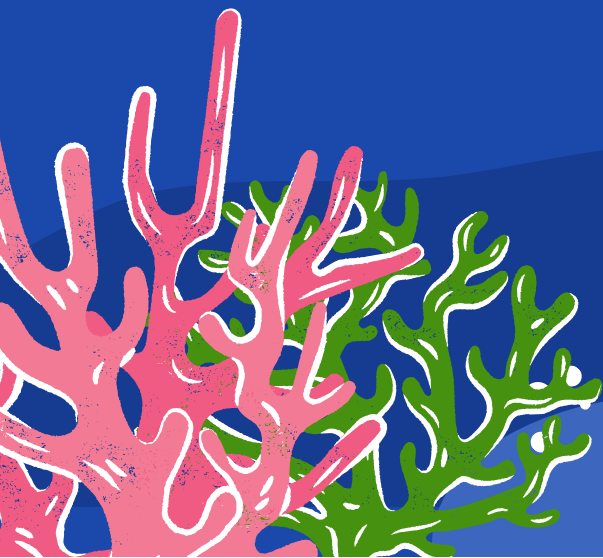

W GŁĘBINACH OCEANU

Katarzyna Bąk, Magdalena Czerniak, Beata Grondecka, Julita Głąb, Oliwia Rapacka , II rok PPiW, II stopnia, studia stacjonarne

Temat: W głębinach oceanu

Zakres wiekowy: Klasy 1-3 szkoły podstawowej

Forma pracy: zespołowa, grupowa, w parach, indywidualna

Cele ogólne:

- Rozwijanie zdolności poznawczych w zakresie myślenia pytajnego
- Rozwijanie zdolności krytycznego myślenia
- Poszerzanie wiedzy na temat oceanu i zwierząt morskich
- Kształtowanie kompetencji społecznych poprzez pracę w grupach, parach
- Kształtowanie aktywnej postawy podczas pracy na zajęciach

O *myśleniu pytajnym* kilka słów..

Według Szmidt'a (2010) *zdolność odkrywania problemów i formułowania oryginalnych i mądrych pytań w niektórych dziedzinach twórczości jest ważniejsza niż odpowiadanie na nie i szukanie rozwiązań.*¹ Zarówno w wieku przedszkolnym jak i wczesnoszkolnym dzieci przejawiają tendencję do poszukiwania i zadawania wielu pytań. Niestety dorośli, a nawet niektórzy nauczyciele przez brak wiedzy 'gaszą' (ignorują, podważają) ich wspaniałą refleksyjność niczym świecę, uważając, że taka postawa jest infantylna lub świadczy o niskiej inteligencji a przecież jest wręcz odwrotnie! To właśnie stawiane pytania stanowią pierwszy krok do rozwoju, potrafią skonfrontować się z nieznanymi informacjami lub je właściwie zintegrować. W sytuacjach braku czy dysonansu staje zarówno dziecko jak i dorosły a naszym zadaniem, zadaniem nauczycieli XI wieku jest pielęgnować ten cenny dar, najpierw w sobie a potem wśród podopiecznych - temu właśnie służą nasze propozycje aktywności nastawione na kształtowanie *myślenia pytajnego*.

---

¹ Krzysztof J. Szmidt, ABC kreatywności, Difin, Warszawa 2010.

Spis zawartych aktywności:

1. Twarzą w twarz z nurkiem.
2. Co znajduje się w worku?
3. Jakim zwierzęciem wodnym jestem?
4. Zmysłowe wybrzeże.
5. Śledztwo: kto kogo zjadł?
6. Zanieczyszczony ocean - jak możemy temu zaradzić?
7. Konik morski vs. konik polny.
8. Niedokończona piosenka "Podwodny świat"
9. "Ocean w butelce" - zadziwiający eksperyment.
10. I co dalej? "Legenda o pierwszej latarni morskiej".

Komentarz: Aktywności mogą być dowolnie dobierane i mieszane, wprowadzane ciągiem lub w różnym odstępie czasu.

1. Twarzą w twarz z nurkiem

Nauczyciel informuje dzieci, że na kolejnych zajęciach pojawi się gość specjalny w szkole. W celu zaciekawienia uczniów, nauczyciel może przygotować pewne rekwizyty, które kojarzą się z zawodem nurka (np. butla z tlenem, okulary, płetwy). Uczniowie zgadują na podstawie oglądanych przedmiotów, kto będzie zaproszony na zajęcia. Nauczyciel informuje uczniów, że gość odwiedza klasę głównie dlatego, żeby udzielić odpowiedzi na nurtujące uczniów pytania. Przed spotkaniem z ekspertem, nauczyciel zachęca uczniów, aby w grupach 4-osobowych ułożyli pytania do gościa. Aktywność podzielona jest na trzy rundy:

- a) Każda z grup otrzymuje od nauczyciela polecenie, aby ułożyć jedno pytanie rozpoczynające się od określonego wyrazu. Każda grupa losuje kartkę, na której znajduje się wyraz, od którego ma rozpocząć się pytanie.

Kto?
Co?
Gdzie?
Ile?
Dokąd?
Skąd?

- a) Wszystkie grupy układają po jednym pytaniu rozpoczynającym się od „Dlaczego?”.
- b) Każda grupa układa jedno pytanie, którego początek brzmi: „A co by było gdyby?”

Komentarz: Jeśli organizacja spotkania z ekspertem - nurkiem byłaby problematyczna lub kosztowna, nauczyciel również może wystąpić w tej roli na zajęciach. Dzień wcześniej przeprowadza z dziećmi aktywność polegającą na układaniu pytań do eksperta. Na podstawie tych pytań, nauczyciel przygotowuje się do zajęć, wzbogaca swoją wiedzę, poszukuje

informacji, tak aby udzielić wyczerpujących odpowiedzi na pytania i zaspokoić ciekawość uczniów.

2. Co znajduje się w worku?

Nauczyciel przygotowuje odpowiednio przestrzeń, zaprasza uczniów do stworzenia wspólnego koła. Aktywność ta może stanowić wprowadzenie do tematu - wzbudzić ciekawość poznawczą uczestników zajęć. Nauczyciel ukrywa w worku sieć rybacką (lub inny element pasujący do tematyki) i jednocześnie informuje uczniów, że zawartość worka jest związana z tematem podwodnego świata. Prowadzący zajęcia zaprasza uczniów do zadawania pytań, które mają doprowadzić ich do rozwiązania zagadki: "Co znajduje się w worku?".

Uczniowie zadają nauczycielowi pytania. Na samym początku uczniowie zadają pytania zamknięte, na które nauczyciel odpowiada "tak" lub "nie". W dalszej części aktywności, uczestnicy mogą zadawać bardziej szczegółowe pytania. Nauczyciel udziela odpowiedzi, a dzieci, na podstawie zgromadzonych informacji, starają się odgadnąć co zostało ukryte w worku. Jeśli pojawiłyby się szczególne trudności w odgadnięciu zagadki, nauczyciel może zaprosić uczniów do zbadania przedmiotu za pomocą dotyku i utworzenia kolejnych pytań. Aktywność ta może stanowić wprowadzenie do tematu dotyczącego wpływu połowu ryb na środowisko.

3. Jakim zwierzęciem wodnym jestem?

Uczniowie oglądają filmik na temat wodnych zwierząt. Prezentuje on realistyczne zdjęcia wybranych zwierząt wraz z ich nazwami. Ponadto wzbogacony jest o fragmenty przedstawiające zwierzęta te funkcjonujące w swoim naturalnym środowisku. Po obejrzeniu

materiału, uczniowie mogą podzielić się swoimi wrażeniami. Następnie dobierają się w pary. Jedna osoba zastanawia się nad tym, jakim zwierzęciem wodnym chciałaby być. Zadaniem drugiej osoby jest formułowanie pytań, na podstawie których odgadnie wybrane przez koleżkę/koleżankę zwierzę. Uczniowie zamieniają się rolami. Gdy dzieci nawzajem odgadną nazwy zwierząt wykonują następujące polecenie: “Wyobraź sobie, że zamieniacie się na jeden dzień w wybrane przez siebie zwierzę i spotykacie się w głębinach oceanu. O co zapytalibyście siebie nawzajem?”.

Link do filmu: <https://www.youtube.com/watch?v=hNbgOcHSzbw>

4. Zmysłowe wybrzeże

Nauczyciel przygotowuje odpowiednio pięć stanowisk w klasie (oddzielone ławki bez krzeseł, podpisane kategoriami pięciu zmysłów z wyłożonymi rekwizytami ujętymi na liście).

Na początku zajęć prosi aby uczniowie wchodzili do klasy po kilka osób i zaprasza ich do poznania wybrzeża na różny sposób, a szczególnie jego czterech elementów w pobliżu wybrzeża: morza i fali, piasku, muszelek. Przed wejściem podaje zasady zachowania się (dbanie o porządek; odkładanie rekwizytów na miejsce i delikatne obnoszenie się nimi; dzielenie się miejscem tak by każdy miał do nich dostęp, zajęcie miejsca z tyłu sali po zakończeniu obchodu).

Stanowiska:

- a) zmysł wzroku: zdjęcia, książki, foto-albumy, plakaty
- b) zmysł dotyku: miseczki wypełnione wodą, piaskiem, muszelkami
- c) zmysł słuchu: muzyka (dźwięk wody, objających się fali); dźwięk prawdziwych muszli - ze środka (przykładając je do ucha) i objających się (ruszając miseczką/ w dłoniach); dźwięk przesypującego się piasku).
*Muzyka może być puszczona w sali już od wejścia, lub może zostać przygotowany na stoliku zestaw słuchawkowy
- d) zmysł węchu: wąchanie zawartości miseczek; nauczyciel też może przynieść zapach bryzy morskiej (odświeżacz powietrza/ perfume)
- e) zmysł smaku: morska degustacja

*w tym celu nauczyciel przygotowuje specjalny deser, na przykład taki, który składa się z galaretki borówkowej - ocean, serka homogenizowanego i żelatyny - fale, muszelki oraz pokruszonych herbatników - piasek). Jest to tylko propozycja, deser może być prostszy, podzielony porcjami.

Po poznawaniu i doświadczeniu zmysłami nauczyciel prosi, aby wszyscy stworzyli pytania do morza, fal, piasku i muszelek, które odnoszą się do kategorii 5 zmysłów (zapach, smak, dotyk, słuch, wzrok) - warto aby zapisać te wszystkie kategorie na tablicy i stworzyć odpowiednio kolumny. Pytania należy wypisać - może to zrobić nauczyciel w przypadku młodszych dzieci, lub uczniowie sami. Przewidywana praca zespołowa.

(Przykładowe pytania: Jak smakuje morze, które nie jest ani słodkie ani słone? Jak pachnie piasek, który leży najgłębiej?)

5. Śledztwo: Kto kogo zjadł?

Następnie nauczyciel wprowadza uczniów w temat, może rozpocząć od pokazania rekwizytów charakterystycznych dla detektywa (do wyboru: okulary detektywa, lupa, czapka, okładka magazynu detektywa). Następnie mówi: *W oceanie pływa wiele różnych ciekawych stworzeń, które potrzebują pokarmu tak jak my. Dziś poznamy kilku z wodnych mieszkańców: krewetkę, plankton, śledzia, kryle, rekina oraz fokę i spróbujemy odgadnąć, kto kogo zjada!*

Nauczyciel prezentuje zdjęcia wybranych zwierząt morskich, opowiadając zebrane przez siebie ciekawostki (są to jedynie wybrane informacje, dzieci będą miały możliwość pozyskania ich więcej).

Po prezentacji i utrwaleniu nazw zwierząt, uczniowie mają za zadanie wypełnić kartę pracy, wycinając obrazki a następnie wklejając je w koło łańcucha pokarmowego według własnego pomysłu. Po ukończonym wklejaniu powinni się dobrać w pary tak, aby osoba z którą będą rozmawiać nie widziała wcześniej ich odpowiedzi. Podczas rozmowy dzieci nawzajem powinny sobie zadawać pytania, by odgadnąć kto kogo zjadł. Najpierw pierwsza osoba je zadaje, a po zakończonym śledztwie następuje wymiana. Zasada pierwsza polega na tym, iż łańcuch pokarmowy powinien być zaskakujący, nieoczywisty natomiast druga dotyczy tego, że nie można się posługiwać wprost nazwami zwierząt (są to wyrazy zakazane).

Po ukończonym zadaniu nauczyciel pyta uczniów jakie padło najciekawsze pytanie oraz pozwala kilku chętnym parom zaprezentować swoje pomysły. Zakończeniem spotkania będzie wspólne stworzenie prawidłowej kolejności łańcucha pokarmowego.

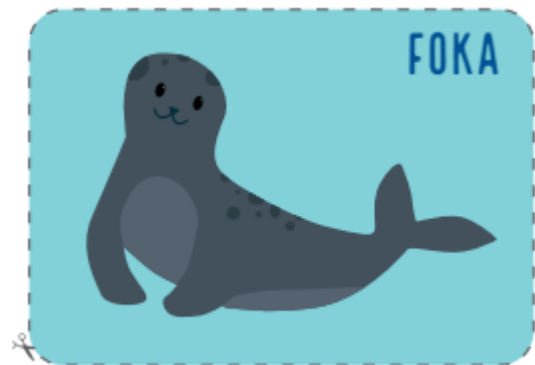
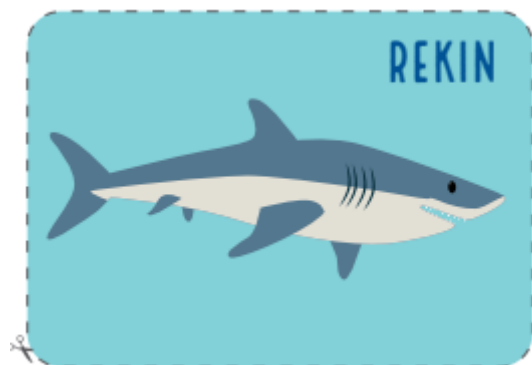
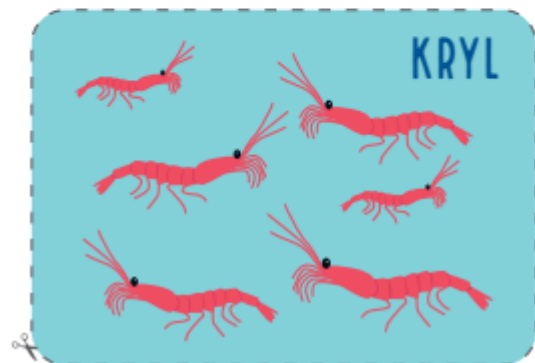
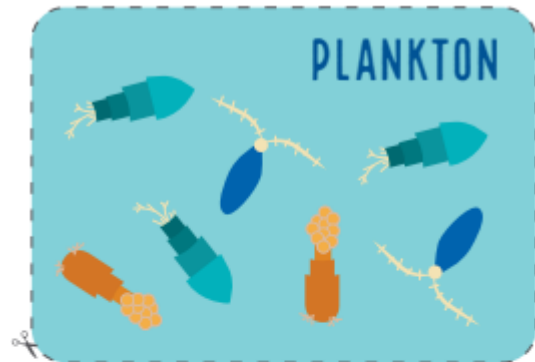
Ciekawostki:

- O rekinach: *żarłacz biały* oraz *żarłacz tygrysi* to jedne z najbardziej groźnych ryb na całym świecie; największy rekin na świecie miał prawie 20 metrów (można to zobrazować za pomocą odmierzonej wstążki)
- O krewetkach: Serce krewetki znajduje się w jej głowie; krewetka może naraz złożyć aż milion jaj, które wylęgają się przez dwa tygodnie.
- O planktonach: niektóre z nich potrafią świecić (*bioluminescencyjny fitoplankton*); słowo plankton pochodzi z języka greckiego i oznacza *wędrowca*.
- O śledziach: wiek śledzia określa się na podstawie liczby słoików na jego łuskach; śledź jest symbolem niektórych krajów, w części z nich obchodzi się nawet dzień śledzia.
- O krylach: zawsze poruszają się w dużych grupach, tworząc ławicę; kryle świecą w ciemności
- O focie: foki lubią odpoczywać na lądzie; foki porozumiewają się między sobą poprzez wykonywanie uderzeń ogona w wodę

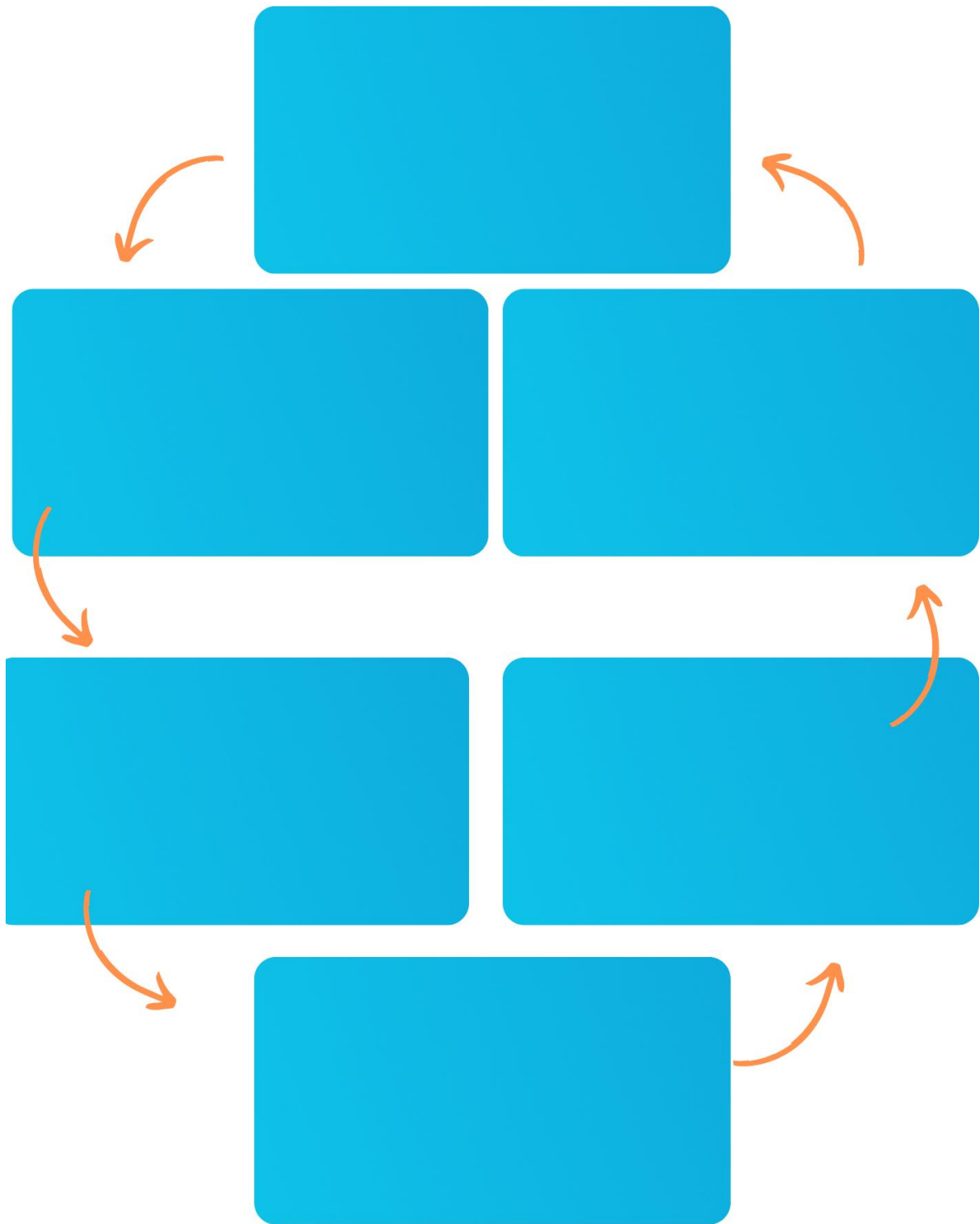

Łańcuch pokarmowy - karta pracy dla uczniów

Zad. Wytnij poniższe karty i utwórz z nich własny łańcuch pokarmowy.

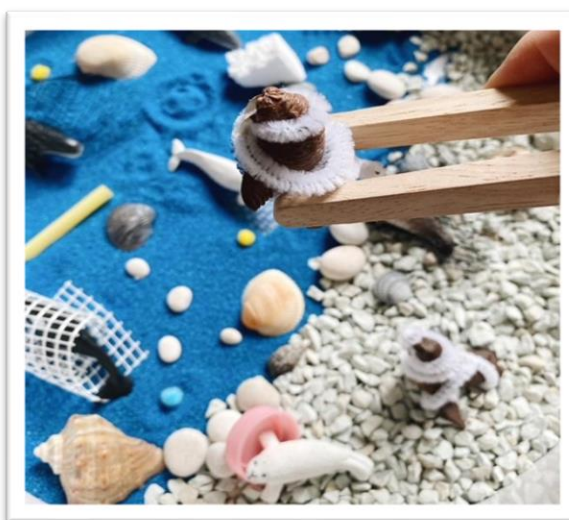

ŁAŃCUCH POKARMOWY

6. Zanieczyszczony ocean - Jak możemy temu zaradzić?

Nauczyciel na dywanie układa niebieską chustę, która imituje ocean. Na niej porzucane są kulki z papieru stanowiące symbol śmieci. Dzieci siedzą dookoła chusty i przyglądają się jej, by odgadnąć, co ona przedstawia. Następnie każde z dzieci łowi jeden ze śmieci, na których zapisane są wyrazy rozpoczynające pytanie np. "Jak?", "Dlaczego?", "Co?". Zadaniem dzieci jest wymyślić tytuł pracy plastycznej skonstruowany w formie pytania, zaczynającego się od słowa, które wylosował. Zakres tematyczny pracy ma odwoływać się do zanieczyszczenia oceanu oraz sposobów przeciwdziałania temu zjawisku. Później dzieci prezentują swoje pomysły, a spośród nich wybierany jest najciekawszy, stanowiący inspirację do wykonania w grupach bądź indywidualnie plakatu, rysunku o danym tytule.

7. Konik morski vs. konik polny

Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustracje konika morskiego oraz konika polnego. Dzieci przyglądają się fotografiom i próbują odgadnąć, co się na nich znajduje. Następnie starają się wskazać podobieństwa oraz różnice istniejące między tymi dwoma stworzeniami. Kolejno nauczyciel stawia dzieciom następujące pytania:

- Jakie pytanie zadał by konik morski konikowi polnemu?
- Jakie pytanie zadał by konik polny konikowi morskiemu?
- Jak Ty byś zadał pytanie konikowi morskiemu?
- A jakie pytanie zadałbyś konikowi polnemu?

Po każdym z tych poleceń dzieci mają czas na przemyślenie i skonstruowanie własnych pytań. Dzielą się również swoimi pomysłami na forum klasy, a nauczyciel zapisuje ich propozycje na tablicy bądź na arkuszu papieru. Zadanie to ma na celu zwrócić uwagę dzieci na te dwa rodzaje zwierząt, które mimo zbliżonych nazw jednak są od siebie odmienne i żyją w różnorodnych środowiskach.

Na najważniejsze, najciekawsze pytania dzieci powinna zostać udzielona odpowiedź - może to zrobić nauczyciel w trakcie podawania propozycji przez dzieci lub po ich zapisaniu. Inną alternatywą jest poproszenie dzieci aby w formie zadania domowego przygotowały odpowiedź na wybrane pytanie zapisane na tablicy.

Aby być dobrze przygotowanym nauczyciel powinien poczytać sobie ciekawostki na temat konika polnego i konika morskiego:

Informacje o koniku polnym:

Kiedy koniki polne pocierają tylnymi nogami o pokrywy, powstaje charakterystyczny dźwięk, który można usłyszeć. Mają walcowate ciało, a ich czułki oraz wąsy są dłuższe od całego odwłoku. Ich narząd słuchu znajduje się na goleniach przednich odnóży, mają duże oczy i wyjątkowo mocny aparat gębowy. Koniki polne są wszystkożerne, jednak najchętniej polują na inne owady. Koniki uwielbiają tereny trawiaste, dlatego najczęściej żyją na polach, w lasach i ogrodach. Ze względu na swoją nietypową budowę, potrafią bardzo wysoko skakać. Koniki polne posiadają aparat strydulacyjny, który jest narządem głosowym. Jego mechanizm polega na pocieraniu o siebie dwóch części ciała w odpowiedniej częstotliwości. Samiec zwabia samicę dźwiękami właśnie w ten sposób. Znajdują się na większości kontynentów oprócz Antarktydy. Żyją około 15 dni. Niektóre koniki polne potrafią nawet latać!

Informacje o koniku morskim:

Konik morski, inaczej nazywany pławikonikiem, jest rybą, ale znacznie różni się wyglądem od innych ryb. Najliczniej występuje w ciepłych morzach i oceanach, chociaż można go spotkać również w wodach słodkich. Ma chwytne, zakręcone ogonek, którym może trzymać się podwodnych roślin. Posiada tylko dwie płetwy: piersiową i grzbietową.

Pożywienie pławikoników stanowi głównie plankton oraz ikra i larwy ryb. Odżywiają się, zasysając pokarm przez rurkowaty pyszczek. Zanim jednak coś zjedzą, uważnie oglądają swój posiłek. Samiec konika morskiego posiada torbę lęgową, do której samiczka składa ikrę - czyli rybnie jajeczka. Ikrą opiekuje się więc tata, który nosi je w torbie aż do wyklucia, przez okres około 6 tygodni. Koniki morskie są zagrożone wyginięciem. Niektóre gatunki są hodowane w akwarium.

8. Niedokończona piosenka “Podwodny świat”

Nauczyciel zapoznaje dzieci z piosenką o podwodnym świecie. Następnie dzieli ich na grupy. Każda z grup dostaje fragment tekstu piosenki:

- a) zadaniem każdej z nich jest stworzenie pytań do autora piosenki, by dowiedzieć się więcej o podwodnym świecie. Fragmenty powinny stanowić podpowiedź do stawiania przez nich pytań.
- b) w drugiej części każda z grup ma za zadanie do tej piosenki dopisać jedną zwrotkę (dowolną w kolejności), która miałaby się składać z samych pytań!
- c) Kontynuacją zajęć może być nauka piosenki wraz z pokazywaniem (według pomysłu nauczyciela).

“Podwodny świat”

Jest pod wodą świat wspaniały, tam spotkacie wielkie kraby,
i delfiny, i rekiny oraz wieloryby

Ref.

Pod wodę nurka hop, jak ryba w wodzie pływaj
I piękno oceanu pod wodą sam podziwiał (x2)

Są też rafy koralowe i krewetki smaczne, zdrowe
Żyją tam przeróżne ryby i morskie koniki

Ref.

Pod wodę nurka hop, jak ryba w wodzie pływaj
I piękno oceanu pod wodą sam podziwiał (x2)

W oceanach wielkie płaszczki i meduzy, i rozgwiazdy
Na dnie leżą też okręty, złoto i diamenty

Ref.

Pod wodę nurka hop, jak ryba w wodzie pływaj

I piękno oceanu pod wodą sam podziwiał (x2)

Link do piosenki: <https://www.youtube.com/watch?v=WFxGMn4bzcQ>

9. “Ocean w butelce” - zadziwiający eksperyment

Przygotuj: olej, wodę, niebieski barwnik spożywczy lub atrament z pióra do pisania, przezroczystą butelkę – małą lub dużą w zależności, jak duży chcesz zrobić ocean.

Wykonanie: Wypełnij połowę objętości butelki wodą. Następnie dodaj barwnik i wymieszaj. Na koniec dolej olej tak, aby uzupełnić butelkę do pełna! Dobrze zakręć! Tak przygotowaną butelkę możesz teraz obracać w różnych kierunkach i podziwiać efekt.

Nauczyciel wraz z dziećmi wykonuje eksperyment, tak by każde dziecko miało swój “ocean w butelce”. Po wykonaniu eksperymentu, nauczyciel zaprasza dzieci na dywanik aby usiadły tworząc krąg. Dzieci pokazują swoje oceany.

Następnie nauczyciel pokazuje uczniom pojedynczo karty, tłumacząc polecenie do każdej z nich: „*O co zapytałbyś ...?*” *Zadaj pytanie tak, aby nie używać wymienionych słów:...* Gra odbywa się na zasadzie burzy mózgów.

- *O co zapytałbyś ocean?* Zadaniem dzieci jest stawianie pytań, dodatkowym utrudnieniem jest karta zawierająca wyrazy, których pytanie nie może ujmować (morze, fale, ryby):

- *O co zapytałbyś fale?* Zadaniem dzieci jest stawianie pytań, dodatkowym utrudnieniem jest karta zawierająca wyrazy, których pytanie nie może ujmować (wiatr, sztorm, statek):

- *O co zapytałbyś zwierzęta morskie?* Zadaniem dzieci jest stawianie pytań, dodatkowym utrudnieniem jest karta zawierająca wyrazy których pytanie nie może ujmować (płetwy, woda, rekin):

O co zapytałbyś zwierzęta
morskie?

płatwy
woda
rekin

10. I co dalej? “Legenda o pierwszej latarni morskiej”.

W celu zaciekawienia uczniów tematem zajęć nauczyciel najpierw przedstawi rysunek/ obrazek/okładkę, na której znajduje się latarnia morska i prosi ich, aby spróbowali odgadnąć o czym będą dziś słuchać podczas czytania starając się podać szczegółowe pomysły.

Po wysłuchaniu pomysłów nauczyciel odczytuje legendę i daje uczniom zadanie, by zapamiętali/zapisać najważniejsze postaci i wydarzenia w swoich zeszytach. Jednak aby stworzyć okazję do zadawania pytań nauczyciel nie kończy legendy w całości, lecz zatrzymuje się w oznaczonym miejscu. Wówczas prosi uczniów aby sporządzili listę pytań, na które chcieliby poznać odpowiedź - najpierw z tego co zapamiętali. Potem może odbyć się druga runda, gdy razem z nauczycielem omówią najważniejsze wydarzenia.

Ad. 1. Część dalsza legendy może być wyobrażona, odczytana lub być wykonana np. w formie pracy plastycznej.

Ad. 2. Pomysł ten może być także wykorzystywany w trakcie wprowadzania/ omawiania lektur szkolnych czy proponowanych wierszy, opowieści itd.

“Działo się to tysiące lat temu, w czasach, kiedy ludzie dopiero nauczyli się budować statki i zaczęli żeglować po morzach. Sztuka żeglowania nie należała do łatwych. Statki bardzo często gubiły drogę pośród bezmiaru wód i zamiast płynąć do brzegu, wypływały na środek morza, a tam, o ile statek nie zatonął, wyczerpana załoga ginęła na zawsze.

Zdarzyło się, iż pewien pan nadmorskiego księstwa wpadł na pomysł, aby o zmierzchu rozpałać na brzegu wielkie ognisko. W ten sposób zagubieni na morzu żeglarze mogli zobaczyć ogień i kierować się w stronę przystani. Pomysł ten sprawdził się świetnie, ale tylko blisko brzegu. Kiedy bowiem statki odpływały na dalsze odległości, ogniska, tak jak i lądu nie było widać.

Książę zarządził więc, aby na nadmorskim klifie wybudowano wysoką wieżę. Zbudowano ją z kamieni, które morze hojnie wyrzucało na brzeg. Była tak wysoka jak dwudziestu dorosłych mężczyzn stojących jeden na drugim. Kręte schody prowadziły na sam szczyt, gdzie wymurowano wielkie palenisko. Codziennie wnoszono na szczyt stos drewna, które wieczorem podpalano. Ognista wieża, jak ją nazwano, widoczna była wiele mil od lądu i wskazywała drogę do książęcego portu.

Książę był bardzo dumny ze swojego wynalazku i śmiało wyruszał w morze, aby odkrywać nowe wyspy i lądy, na których miał nadzieję znaleźć skarby i poszerzać swoje księstwo o nowe terytoria. Nigdy nie gubił drogi, bo za każdym razem prowadziło go do domu światło ognistej wieży. Marynarze opowiadali, że nawet w środku wielkich sztormów, kiedy rozpętywało się piekło wicherów i nawałnic z piorunami, Książę śmiał się jak oszalały i wykrzykiwał, że morze nigdy go nie pokona, bo ognista wieża zawsze wskaże mu drogę do portu.

Gdy nadeszła pora szarug i jesiennych sztormów, Książę nie zaprzestał wypraw na morze. Wypływał wraz ze swoimi najlepszymi żeglarzami, a fale morskie wściekle kotłowały się przy brzegu, jakby ze złości, że marynarze nic sobie nie robią z potęgi morza.

Nastała w końcu noc, o której opowiadano potem, że sama Królowa Mórz wyszła z głębin morskich i poczęła dmuchać wichrem tak straszliwym, że nie sposób było odróżnić kipieli morskiej od nieba, a ziemi od powietrza. Książę, który wracał na statku z kolejnej wyprawy, zaśmiewał się szaleńczo, choć statek trzeszczał niebezpiecznie, miotany niczym kawałek drewna po olbrzymich wodnych górach, a książęca załoga szczekała zębami z przerażenia. Książę stał na pokładzie cały ociekający wodą, ale niewzruszony niczym kamienny posąg. Zaciskając dłonie na kole sterowym z wyszczerzonymi w lekceważącym uśmiechu zębami, trzymał kurs na ognik migający w oddali. Okręt miotany przez wielkie fale, raz będąc w dolinie, to znów na grzbiecie, płynął jednak posłusznie w kierunku nikłego blasku.

Stała się nagle rzecz zupełnie niespodziewana. Statek kolejny raz spłynął w dolinę olbrzymiej fali, a gdy wynurzył się na jej grzbiecie, Książę nie dostrzegł zbawczego światła. Wszędzie panowała ciemność, wypełniona przeszywającym świstem wiatru i trzeszczeniem naprężonego do granic wytrzymałości kadłuba okrętu. Marynarze rozglądali się na wszystkie strony, lecz daremnie. Rozszarpany pomiędzy wodą a niebem zygzak horyzontu, ział nieubłaganą czernią.

Nie wiedział Książę, bo nie mógł wiedzieć, że na brzegu trwało jeszcze większe szaleństwo. Tu, rozwścieczone morze walczyło z lądem. Żłotoczerwony ogień płonął na szczycie wieży, jężory ognia buchały na wszystkie strony, rozrywane przez straszliwe podmuchy wiatru. Ogromne fale łomotały o klif z potężną siłą, co i rusz zabierając w odmęty morza kolejne skrawki lądu. Aż przyszło uderzenie tak straszne, że zatrzęsł się brzeg cały, zadrżała wieża i zwała się w otchłań oceanu. Płonący szczyt runął w wodę i zgasł w jednej chwili z piekielnym sykiem.

(Gdy światło zgasło, wściekłość ogarnęła nieustraszonego, morskogo Księcia. Szarpnął sterem gwałtownie i statek w wielkim pędzie niemal położył się na burcie. Nadbiegająca fala przykryła okręt, trzasnęło okropnie zmęczone drewno, rozerwał się statek na części, a księcia i jego żeglarzy przykryła morska głębia.

Gdy to się stało, wiatr wnet ucichł, a morze się uspokoiło. Ludzie powiadają, że sama Królowa Mórz zabrała Księcia do swego królestwa i teraz razem panują w morskich głębinach. Wieść o płonącej wieży szybko rozeszła się wśród nadmorskich krajów. Ludzie zaczęli wznosić wieże, które z czasem nazwano morskimi latarniami. Budowali je jednak w pewnym oddaleniu od morza, tak, aby któregoś dnia, nie runęły do wody. Po dziś dzień wskazują zabłąkanym statkom drogę do portu.)”

Autor: Piotr Walczak

Link: <https://www.bajkidoczytania.pl/legenda-o-pierwszej-latarni-morskiej/>